

Važnost informiranosti i pravovaljane pripreme pacijenata za radiološke pretrage

Dević, Valentina

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Medicine / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Medicinski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:152:347772>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-24**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Faculty of Medicine Osijek](#)

**SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU
MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK**

Studij sestrinstva

Valentina Dević Ileš

**VAŽNOST INFORMIRANOSTI I
PRAVOVALJANE PRIPREME
PACIJENATA ZA RADIOLOŠKE
PRETRAGE**

Završni rad

Osijek, 2017.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

MEDICINSKI FAKULTET OSIJEK

Valentina Dević Ileš

**VAŽNOST INFORMIRANOSTI I
PRAVOVALJANE PRIPREME
PACIJENATA ZA RADIOLOŠKE
PRETRAGE**

Završni rad

Osijek, 2017.

Rad je ostvaren na Medicinskom fakultetu Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Mentor rada: Silva Butković-Soldo, prof. prim. dr. sc.

Rad ima 31 list, 19 tablica.

Zahvala

Zahvaljujem svojoj mentorici prof. prim. dr. sc. Silvi Butković-Soldo na prihvaćanju mentorstva i praćenju cjelokupnog procesa pisanja rada te na savjetima i uputama kojima je pridonijela izradi završnog rada.

Zahvalu upućujem i profesorici Ilakovac na njenom nesebičnom zalaganju prilikom pisanja ovog završnog rada.

Također, htjela bih zahvaliti svim kolegama i djelatnicima Poliklinike Medikol koji su me podržavali i ohrabivali tijekom cijelog školovanja.

Hvala mojoj kolegici Ivani Gagro na pomoći i savjetima tijekom pisanja ovog rada.

Naposljetku, veliko hvala mojem suprugu, mami, tati i sestri koji su mi pružali podršku i razumijevanje tijekom cijelog školovanja i završetka studija.

Sadržaj

<u>1.UVOD.....</u>	<u>6</u>
<u>1.1. Važnost informiranosti.....</u>	<u>6</u>
<u>1.2. Kompjutorizirana tomografija (CT) i pozitronska emisijska tomografija (PET/CT).....</u>	<u>7</u>
<u>1.3. Fizička priprema pacijenata za CT-PET/CT.....</u>	<u>8</u>
<u>1.4. Psihološka priprema za CT-PET/CT.....</u>	<u>8</u>
<u>1.5. Izvođenje pretrage.....</u>	<u>9</u>
<u>2. CILJEVI.....</u>	<u>10</u>
<u>3.ISPITANICI I METODE.....</u>	<u>11</u>
<u>3.1. Ustroj studije.....</u>	<u>11</u>
<u>3.2. Ispitanici.....</u>	<u>11</u>
<u>3.3. Metode.....</u>	<u>11</u>
<u>3.4. Statističke metode.....</u>	<u>11</u>
<u>4.REZULTATI.....</u>	<u>12</u>
<u>5.RASPRAVA.....</u>	<u>45</u>
<u>6.ZAKLJUČAK:.....</u>	<u>47</u>
<u>7.SAŽETAK:.....</u>	<u>48</u>
<u>8.SUMMARY.....</u>	<u>49</u>
<u>9.LITERATURA.....</u>	<u>50</u>
<u>10.ŽIVOTOPIS.....</u>	<u>51</u>

1. UVOD

Informacijska obilježja u sestrinstvu sastoje se od davanja informacija pacijentu. U svaki provedeni postupak pacijent mora biti upućen. Bilo da se radi o objašnjenju postupka, razlogu provođenja postupka, mogućim posljedicama i slično. Medicinska sestra prilikom rada oko pacijenta dužna je pacijentu reći što će, kako i kada činiti. Stvaranje suradničkog odnosa između medicinske sestre i pacijenta osnova je kvalitetne skrbi.

Kako bi pacijent bio pripremljen za radiološku pretragu, mora mu se osigurati najbolja moguća fizička, psihološka, socijalna i duhovna spremnost. Prije pretrage u bolesnika su prisutni različiti osjećaji, a često i strah (strah da neće znati što se s njim događa, tko i što ga čeka u snimaonici, strah od ishoda pretrage te daljnjeg liječenja), stoga skrb za bolesnika ne smije biti samo vezana za vrijeme prije i nakon pretrage, nego mora uključivati i skrb za vrijeme pretrage. Samo dobro planirana zdravstvena njega omogućuje povezivanje skrbi prije, za vrijeme i nakon pretrage što bolesniku jamči svu moguću skrb, a time i sigurnost. Potreba za radiološkom pretragom može izazvati kod pacijenta nekoliko normalnih i abnormalnih emocionalnih reakcija, stoga je od velike važnosti ozbiljno pristupiti psihološkoj pripremi pacijenta za radiološku pretragu. Pacijent mora osjećati potpuno povjerenje u osoblje koje sudjeluje u njegovu liječenju.

Ponekad radiološka pretraga, koju je nužno obaviti kod pacijenata, aktivira jači ili slabiji strah. Strah je izraženiji i dublji kada pacijent nije na pravi način upoznat s onim što ga čeka. Neizostavnu ulogu u pripremi pacijenata za radiološke pretrage, ima medicinska sestra koja već kod prvog kontakta s pacijentom, promatrajući ga, nalazi mnogo načina kojima može pomoći pacijentu da se ugodnije osjeća.

1.1. Važnost informiranosti

U posljednje vrijeme sve se više naglašava potreba dobrog informiranja bolesnika o svemu u vezi s njegovom bolesti. Ne samo da bolesnik želi i ima pravo biti informiran o svojoj bolesti, nego je i medicinskom osoblju potrebna suradnja s informiranim bolesnikom tijekom dijagnostičkog postupka i liječenja. Svaki dijagnostički postupak ima određeni stupanj rizika i bolesnik to mora znati, katkad i sudjelovati u odlučivanju o izboru pojedinih postupaka. Bolesniku se mora na njemu razumljiv način kratko i jasno reći zbog čega je

potrebno načiniti pretrage i kakve. Potrebno je sastaviti obrazac za tzv. informirani pristanak za sve vrste pretraga, koji će bolesnik morati potpisati i tako potvrditi svoju suglasnost nakon dobivenih informacija. Potrebne su tako dobivene informacije, ali one ipak ne mogu zamijeniti razgovor s medicinskim osobljem jer bolesnik nema mogućnost postavljanja pitanja. Za dobru informiranost potreban je direktan razgovor.

1.2. Kompjutorizirana tomografija (CT) i pozitronska emisijska tomografija (PET/CT)

Kompjutorizirana tomografija (CT) dijagnostička je metoda tijekom koje se snimani dio tijela izlaže rentgenskom zračenju što omogućuje detaljan anatomske prikaz kosti, mekih tkiva i krvnih žila. U pojedinim slučajevima indicirana je primjena kontrastnog sredstva peroralnim putem ili intravenski, a odluku o tome donosi liječnik specijalist radiolog (1).

Pozitronska emisijska tomografija (PET/CT) metoda je kojom se pomoću radiofarmaka prikazuje funkcionalno stanje tkiva i organa, odnosno metabolička aktivnost stanica. To je najosjetljivija molekularna slikovna metoda današnjice te je standardna metoda u praćenju pacijenta s različitim tumorima. PET/CT osobito je koristan za lokalizaciju tumora, procjenu učinka provedene terapije, praćenje uznapredovalosti bolesti, otkrivanje lokalnog recidiva bolesti i udaljenih metastaza te preciznije planiranje radioterapije. Za slikovni prikaz najčešće se koristi radiofarmak 18F-fluorodeoksiglukoza (18F-FDG), a to je glukoza obilježena radioaktivnim izotopom fluorom koji se injicira intravenski te služi za prikaz metabolizma glukoze (2). Snimanje se vrši 60 minuta nakon i.v. injiciranja (tijekom kojih bolesnik mora mirovati) i traje 15 – 20 minuta.

Kao i kod drugih pretraga, radiološke pretrage nose određene rizike. Pacijentima je uvijek potrebno naglasiti postojanje zračenja, ali i da je razina zračenja kojemu su izloženi u medicinski prihvatljivim okvirima te da korist višestruko nadmašuje njezinu potencijalnu štetnost. Apsolutna je kontraindikacija za CT i PET/CT trudnoća jer zračenje može utjecati na razvoj ploda. Neka kontrastna sredstva sadrže jod, stoga je njihova primjena kontraindicirana kod pacijenata alergičnih na jodne kontraste. Kod pacijenta koji prije nije primao kontrastno sredstvo postoji mogućnost nastanka opće ili lokalne alergijske reakcije pa je i u takvim slučajevima potreban poseban oprez. Ako se tijekom snimanja primjeni kontrastno sredstvo, moguć je kratkotrajni metalni okus u ustima te osjećaj trnaca i topline duž čitavog tijela.

1.3. Fizička priprema pacijenata za CT-PET/CT

Na dan pretrage pacijent treba pripremiti dokumentaciju koja uključuje zdravstvenu iskaznicu i medicinsku dokumentaciju, uključujući nalaze iz krvi uree, kreatinina i glukoze. Potrebno je proučiti povijest bolesti pacijenta i saznati postoje li podaci koji ukazuju na moguće alergije (lijekovi, hrana), a osobito alergijske reakcije na kontrastna sredstva (jod). Postojanje bubrežnih oboljenja u povijesti bolesti bitno je jer utječe na liječnikovu odluku o primjeni kontrastnog sredstva, ali i njegovog izlučivanja iz pacijentova tijela (3).

Pacijent ne smije jesti 4 sata prije zakazanog termina (osim uzimanja vode i uobičajenih lijekova). Također, treba pripremiti nazive lijekova koje uzima. Ukoliko je pacijent dijabetičar na dan pretrage postupit će uobičajeno, osim u slučaju kada uzima peroralne antidijabetike koji sadržavaju metformin. U tom slučaju lijekove neće uzimati dva dana prije pretrage, na sam dan pretrage te dva dana nakon pretrage. Prije pretrage poželjno je izbjegavati uzimati alkohol, kofein i nikotin.

1.4. Psihološka priprema za CT-PET/CT

Jedna od najbitnijih dijelova sestrinske profesije psihološka je priprema pacijenta za postupak, a između ostaloga i radiološke pretrage, osobito s obzirom kako je riječ o izlaganju zračenju. Dobrom komunikacijom medicinska sestra pridobiva pacijentovo povjerenje i postiže bolji odnos s pacijentom. Potrebno je voditi računa o čimbenicima rizika koji mogu utjecati na kvalitetu komunikacije, kao što su slabiji sluh, poremećaji svijesti i sl. (4). Posebna je zadaća sestre pomoći pacijentu da shvati ozbiljnost pretrage i važnost razumijevanja dobivenih uputa.

Kod pripreme bolesnika za pretrage izrazito je važno upoznati ga sa samim postupkom što uključuje informacije o uobičajenim stresnim reakcijama i načinima njihova ublažavanja. Ovim se postupkom nastoji smanjiti broj stresova koje će pacijent doživjeti te pojedinca osnažiti kako ne bi doživio teže posljedice velikog, iznenadnog stresa (5). Psihološka priprema uključuje niz postupaka koji služe umanjivanju anksioznosti i stresa koji posljedično izaziva fiziološke posljedice kao što su porast razine glukoze u krvi. To je izrazito bitno kod PET/CT-a s obzirom da se kao izotop koristi radioaktivna glukoza (FDG-18) i zbog toga

razina glukoze u krvi ne smije biti viša od 11 mmol/L. Najefikasniji dio edukacije informacije su koje sadrže detalje o tome što će pacijent doživjeti tijekom pretrage, kao i kronološki tijek pretrage (5). Zbog anksioznosti tijekom naručivanja na pretragu korisno je pacijentima dati pisane upute kako bi ih mogli pomno proučiti u udobnosti vlastitoga doma. Također, iznimno je važna podrška članova obitelji, tzv. interpersonalni čimbenici koji znatno pridonose uspješnosti provedene pretrage te je zbog toga korisno uključiti članove obitelji u edukaciju. Pridržavanje danih preporuka često je od kritičnog značaja za ishod same pretrage (5).

Pozitivni učinci psihološke pripreme su smanjen strah i tjeskoba tijekom pretrage jer u slučaju pomicanja tijekom snimanja potrebno je ponoviti cjelokupnu pretragu. Također, psihološkom pripremom može se smanjiti potrošnja lijekova, npr. anksiolitika u slučaju da je potrebno umiriti pacijenta, ali i peroralnih antidijabetika za smanjivanje glukoze u krvi. Posvećivanjem dovoljno vremena psihološkoj pripremi povećava se suradljivost pacijenata s medicinskim osobljem.

1.5. Izvođenje pretrage

Medicinska sestra treba promotriti pacijenta i uputiti na skidanje svog nakita, ukosnica i metalnih predmeta, ali i umjetnog zubala te vlasulje. Netom prije pretrage provjeriti je li pacijent skinuo sve predmete koji mogu utjecati na kvalitetu snimanja. S obzirom da mokraćni mjehur mora biti prazan, potrebno je pacijente uputiti na mokrenje prije same pretrage. Ukoliko je potreban venski put, prije primjene kontrastnog sredstva treba provjeriti prohodnost i.v. kanile. Naglasiti važnost mirovanja tijekom snimanja te uputiti na duboko disanje jer to pridonosi opuštenosti. Ako je pacijent izrazito uznemiren, prema uputi liječnika može se primijeniti anksiolitik. Tijekom snimanja potrebno je procijeniti udobnost te suradnju pacijenta, ali i konstantno ga nadzirati zbog eventualnih reakcija na kontrastno sredstvo (3).

Nakon završetka snimanja pacijent miruje 15-ak minuta zbog mogućnosti zakašnjele reakcije na kontrastno sredstvo. Prije odlaska pacijenta iz zdravstvene ustanove treba ukloniti i.v. kanilu te uputiti na važnost povećanog unosa tekućine tijekom toga dana zbog ubrzavanja izlučivanja kontrasta (3).

2. CILJEVI

Ciljevi završnog rada su ispitati informiranost i pripremljenost pacijenata za radiološku pretragu te ispitati postoji li razlika u pripremljenosti s obzirom na: spol, dob, obrazovanje te iskustvo u obavljanju radioloških pretraga (broj prethodnih radioloških pretraga).

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

3. ISPITANICI I METODE

3.1. Ustroj studije

5. Istraživanje će biti ustrojeno kao presječno istraživanje.

3.2. Ispitanici

6. Istraživanje se provodilo u razdoblju od mjesec dana u Poliklinici Medikal, podružnica Osijek. U ispitivanju je sudjelovalo 50 pacijenata koji su bili naručeni na CT ili PET/CT pretragu. Sudjelovanje u istraživanju bilo je dobrovoljno i anonimno, a ispitanici su bili usmenim i pismenim putem obaviješteni o istraživanju.

3.3. Metode

7. Kao instrument istraživanja koristio se anonimni anketni upitnik strukturiran za ovo istraživanje. Upitnik sadrži dva dijela. Prvi dio čine demografski podaci koji uključuju spol, dob, radni odnos, obrazovanje i iskustvo u obavljanju radioloških pretraga. Drugi dio upitnika sadrži tvrdnje kojima se procjenjuje informiranost, pripremljenost, jasnost i zadovoljstvo dobivenim informacijama. Odgovori na tvrdnje rangirani su po Likertovoj skali od 1 do 5, pri čemu je 1 „uopće se ne slažem“ dok 5 znači „u potpunosti se slažem“ (6). Dodatak upitniku je procjena bolesnikove pripremljenosti za radiološku pretragu, koju kroz 7 parametara procjenjuje medicinska sestra.

3.4. Statističke metode

8. Kategorijski podaci bit će predstavljeni apsolutnim i relativnim frekvencijama. Numerički podaci bit će opisani medijanom i granicama interkvartilnog raspona (7). Razlike kategorijskih varijabli testirane su χ^2 testom, a po potrebi Fisherovim egzaktnim testom. Normalnost raspodjele numeričkih varijabli testirana je Kolmogorov-Smirnovljevim testom. U slučaju odstupanja od normalne raspodjele, numeričke varijable između dviju nezavisnih skupina testirat će se Mann-Whitneyevim U testom (6). Numeričke varijable u slučaju tri i

više nezavisnih skupina zbog odstupanja od normalne raspodjele testirane su Kruskal-Wallisovim testom. Sve su p vrijednosti dvostrane. Razina značajnosti postavljena je na $\alpha=0,05$. Za statističku analizu korišten je statistički program SPSS (inačica 24.0, SPSS Inc. Chicago, IL, SAD) (8).

9.

4. REZULTATI

10. U istraživanju je sudjelovalo 50 ispitanika, od čega su 22 muškarca i 28 žena u dobi od 29 do 83 godine. Medijan dobi iznosio je 59 godina (interkvartilnog raspona od 47 do 68). Od ukupno 50 ispitanika, njih 27 ima završenu srednju školu te je 26 ispitanika u mirovini. Najveći broj ispitanika, njih 21, već je prethodno imalo jednu do tri radiološke pretrage (Tablica 1).

11. Tablica 1. Opći podatci o ispitanicima

12. Dob	13. Broj (%) ispitanika		
	14. Muški	15. Ženski	16. Ukupno
17. 29 – 42	18. 5/20	19. 2/28	20. 7/48
21. 43 – 56	22. 5/20	23. 11/28	24. 16/48
25. 57 – 70	26. 8/20	27. 10/28	28. 18/48
29. 71 – 84	30. 2/20	31. 5/28	32. 7/48
33. Ukupno	34. 20	35. 28	36. 48†
37. Razina obrazovanja	38.		
39. Osnovna škola	40. 3/22	41. 9/28	42. 12/50
43. Srednja škola	44. 16/22	45. 11/28	46. 27/50
47. Viša škola	48. 1/22	49. 1/28	50. 2/50
51. Visoka škola	52. 2/22	53. 5/28	54. 7/50
55. Poslijediplomski studij	56. 0/22	57. 2/28	58. 2/50
59. Radni status	60.		
61. Zaposlen/a	62. 6/22	63. 8/28	64. 14/50
65. Nezaposlen/a	66. 5/22	67. 5/28	68. 10/50
69. Umirovljenik	70. 1/22	71. 15/28	72. 26/50
73. Broj prethodnih pretraga	74.		
75. 0	76. 4/22	77. 4/28	78. 8/50
79. 1 – 3	80. 8/22	81. 13/28	82. 21/50
83. 4 – 7	84. 8/22	85. 7/28	86. 15/50
87. 8 – 11	88. 0/22	89. 3/28	90. 3/50
91. 12 – 15	92. 2/22	93. 1/28	94. 3/50
95. Ukupno	96. 22	97. 28	98. 50

99. * χ^2 test; †2 ispitanika nisu se izjasnila za dob

100. Većina ispitanika uglavnom se u potpunosti slaže s navedenim tvrdnjama o usmenoj informiranosti za radiološku pretragu (Tablica 2).

101.

102.

103.

104. Tablica 2. Rezultati analize mišljenja ispitanika o usmenoj informiranosti

105.	106. Broj ispitanika				
	107 . 1	108 . 2	109 . 3	110 . 4	111 . 5
112. Medicinska sestra/tehničar ispitala me o mojim navikama.	113 . 0 / 5 0	114 . 0 / 5 0	115 . 1 / 5 0	116 . 8 / 5 0	117 . 4 / 5 0
118. Usmeno sam informiran/a o tijeku i opsegu radiološke pretrage.	119 . 0 / 5 0	120 . 1 / 5 0	121 . 1 / 5 0	122 . 5 / 5 0	123 . 4 / 5 0
124. Dobio/la sam jasne informacije o pozitivnim i negativnim aspektima radiološke pretrage.	125 . 2 / 5 0	126 . 0 / 5 0	127 . 3 / 5 0	128 . 9 / 5 0	129 . 3 / 5 0
130. Informiran/a sam o postupcima koji će se primjenjivati prije radiološke pretrage.	131 . 1 / 5 0	132 . 1 / 5 0	133 . 1 / 5 0	134 . 8 / 5 0	135 . 3 / 5 0
136. Informacije o rezultatima postupaka i značenju rezultata jasno su mi priopćene.	137 . 1 / 5 0	138 . 0 / 5 0	139 . 2 / 5 0	140 . 1 / 5 0	141 . 3 / 5 0
142. Upućen/a sam u tijek poslije pretrage, mogućim nuspojavama.	143 . 1 / 5	144 . 2 / 5	145 . 3 / 5	146 . 1 / 2 / /	147 . 3 / 2 / /

	0	0	0	50	50
148. Usmene informacije koje sam dobio/la prije pretrage od zdr. osoblja utjecale su na smanjenje nelagode od pretrage.	149 0 / 5 0	150 0 / 5 0	151 5 / 5 0	152 1 3 / 5 0	153 3 2 / 5 0
154. Zadovoljan/a sam komunikacijom s medicinskom sestrom/tehničarom.	155 0 / 5 0	156 0 / 5 0	157 0 / 5 0	158 5 / 5 0	159 4 5 / 5 0
160. Zadovoljan/a sam pristupom, znanjem i profesionalnošću prije, za vrijeme i poslije pretrage.	161 0 / 5 0	162 0 / 5 0	163 0 / 5 0	164 7 / 5 0	165 4 3 / 5 0
166. Prije dolaska na pretragu znao/la sam kod kojih stanja se i kako pretraga izvodi.	167 2 / 5 0	168 1 / 5 0	169 5 / 5 0	170 5 / 5 0	171 3 7 / 5 0

172. 1 – u potpunosti se ne slažem; 2 – uglavnom se ne slažem; 3 – niti se slažem, niti se ne slažem; 4 – uglavnom se slažem; 5 – u potpunosti se slažem

173.

174. Mišljenja ispitanika s obzirom na spol uglavnom su podjednaka, ali pronađena je značajna razlika u tvrdnjama: Informiran/a sam o postupcima koji će se primjenjivati prije radiološke pretrage (Mann-Whitney U test, $p = 0,04$) te zadovoljan/a sam komunikacijom s medicinskom sestrom/tehničarom (Mann-Whitney U test, $p = 0,03$) prilikom čega se žene nešto manje slažu s navedenim tvrdnjama od muškaraca (Tablica 3).

175.

176.

177. Tablica 3. Usmena informiranost ispitanika s obzirom na spol

178. Usmena informiranost	179. Medijan (interkvartilni raspon)	
	180. Muški	181. Ženski

182. Medicinska sestra/tehničar ispitala me o mojim navikama.	183. 5 (5 – 5)	184. 5 (5 – 5)
185. Usmeno sam informiran/a o tijeku i opsegu radiološke pretrage.	186. 5 (5 – 5)	187. 5 (5 – 5)
188. Dobio/la sam jasne informacije o pozitivnim i negativnim aspektimaradiološke pretrage.	189. 5 (5 – 5)	190. 5 (4 – 5)
191. Informiran/a sam o postupcima koji će se primjenjivati prije radiološke pretrage.	192. 5 (5 – 5)	193. 5 (4 – 5)
194. Informacije o rezultatima postupaka i značenju rezultata jasno su mi priopćene.	195. 5 (4 – 5)	196. 5 (4 – 5)
197. Upućen/a sam u tijek poslije pretrage, mogućim nuspojavama.	198. 5 (4 – 5)	199. 5 (4 – 5)
200. Usmene informacije koje sam dobio/la prije pretrage od zdr. osoblja utjecale su na smanjenje nelagode od pretrage.	201. 5 (4 – 5)	202. 5 (4 – 5)
203. Zadovoljan/a sam komunikacijom s medicinskom sestrom/tehničarom.	204. 5 (5 – 5)	205. 5 (4 – 5)
206. Zadovoljan/a sam pristupom, znanjem i profesionalnošću prije, za vrijeme i poslije pretrage.	207. 5 (5 – 5)	208. 5 (5 – 5)
209. Prije dolaska na pretragu znao/la sam kod kojih stanja se i kako pretraga izvodi.	210. 5 (5 – 5)	211. 5 (3,25 – 5)

212. *Mann-Whitney U test

213. Ispitanici sa završenom višom i visokom stručnom spremom te poslijediplomskim studijem značajnije se manje slažu s tvrdnjama: Medicinska sestra/tehničar ispitala me o mojim navikama (Kruskal-Wallis test, $p = 0,01$), upućen/a sam u tijek poslije pretrage, mogućim nuspojavama (Kruskal-Wallis test, $p = 0,01$) te zadovoljan/a sam komunikacijom s medicinskom sestrom/tehničarom (Kruskal-Wallis test, $p = 0,04$) od ispitanika sa završenom osnovnom i srednjom školom (Tablica 4).

214.

215.

216.

217. Tablica 4. Usmena informiranost ispitanika s obzirom na razinu obrazovanja

218. Usmena informiranost	219. Razina obrazovanja 220. Medijan (interkvartilni raspon)
---------------------------	---

	221. OŠ	222. SSS	223. VŠS	224. VSS	225. PD
226. Medicinska sestra/tehničar ispitala me o mojim navikama.	227. 5 (5 – 5)	228. 5 (5 – 5)	229. 4 (4 – 5)	230. 5 (4 – 5)	231. 5 (5 – 5)
232. Usmeno sam informiran/a o tijeku i opsegu radiološke pretrage.	233. 5 (5 – 5)	234. 5 (5 – 5)	235. 5 (5 – 5)	236. 5 (4 – 5)	237. 5 (5 – 5)
238. Dobio/la sam jasne informacije o pozitivnim i negativnim aspektima radiološke pretrage.	239. 5 (4, 50 – 5)	240. 5 (5 – 5)	241. 4 (3 – 5)	242. 4 (4 – 5)	243. 4,50 (4 – 5)
244. Informiran/a sam o postupcima koji će se primjenjivati prije radiološke pretrage.	245. 5 (4, 50 – 5)	246. 5 (5 – 5)	247. 4 (3 – 5)	248. 4 (4 – 5)	249. 5 (5 – 5)
250. Informacije o rezultatima postupaka i značenju rezultata jasno su mi priopćene.	251. 5 (4, 50 – 5)	252. 5 (5 – 5)	253. 4 (3 – 5)	254. 4 (4 – 4 , 5 0)	255. 5 (5 – 5)
256. Upućen/a sam u tijek poslije pretrage, mogućim nuspojavama.	257. 5 (5 – 5)	258. 5 (4 , 5 0 – 5)	259. 3,50 (3 – 4)	260. 4 (4 – 4 , 5 0)	261. 3 (2 – 4)
262. Usmene informacije koje sam dobio/la prije pretrage od zdr. osoblja utjecale su na smanjenje nelagodnosti od pretrage.	263. 5 (3, 50 – 5)	264. 5 (4 – 5)	265. 4 (4 – 5)	266. 5 (3 , 5 0)	267. 5 (5 – 5)

				– 5)	
268. Zadovoljan/a sam komunikacijom medicinskom sestrom/tehničarom.	269. 5 (5 – 5)	270. 5 (4 – 5)	271. 4,50 (4 – 5)	272. 5 (4 ' 5 0 – 5)	273. 5 (5 – 5)
274. Zadovoljan/a sam pristupom, znanjem i profesionalnošću prije, za vrijeme i poslije pretrage.	275. 5 (5 – 5)	276. 5 (5 – 5)	277. 4,50 (4 – 5)	278. 5 (4 ' 5 0 – 5)	279. 5 (5 – 5)
280. Prije dolaska na pretragu znao/la sam kod kojih stanja se i kako pretraga izvodi.	281. 5 (5 – 5)	282. 5 (5 – 5)	283. 4 (3 – 5)	284. 5 (4 – 5)	285. 4 (3 – 5)

286. *Kruskal-Wallis test; OŠ – osnovna škola, SSS – srednja stručna sprema, VŠS – viša stručna sprema, VSS – visoka stručna sprema, PD – poslijediplomski studij

287.

288. Ispitanici, koji su prethodno bili već na 8 do 11 radioloških pretraga, značajnije se manje slažu s tvrdnjom: dobio/la sam jasne informacije o pozitivnim i negativnim aspektima radiološke pretrage (Kruskal-Wallis test, $p = 0,01$) (Tablica 5).

289.

290.

291.

292. Tablica 5. Usmena informiranost s obzirom na broj prethodnih radioloških pretraga

293. Usmena informiranost	294. Broj prethodnih radioloških pretraga 295. Medijan (interkvartilni raspon)				
	296. 0	297. 1 – 3	298. 4 – 7	299. 8 – 1 1	300. 12 – 1 5
301. Medicinska sestra/tehničar ispitala me o mojim navikama.	302. 5 (5 – 5)	303. 5 (5 – 5)	304. 5 (4 – 5)	305. 5 (4 , 5 0 – 5)	306. 5 (5 – 5)
307. Usmeno sam informiran/a o tijeku i opsegu radiološke pretrage.	308. 5 (5 – 5)	309. 5 (5 – 5)	310. 5 (5 – 5)	311. 5 (4 – 5)	312. 5 (5 – 5)
313. Dobio/la sam jasne informacije o pozitivnim i negativnim aspektima radiološke pretrage.	314. 5 (5 – 5)	315. 5 (5 – 5)	316. 5 (4 – 5)	317. 4 (3 , 5 0 – 4)	318. 5 (5 – 5)
319. Informiran/a sam o postupcima koji će se primjenjivati prije radiološke pretrage.	320. 5 (5 – 5)	321. 5 (4 – 5)	322. 5 (4 , 5 0 – 5)	323. 5 (4 , 5 0 – 5)	324. 5 (5 – 5)
325. Informacije o rezultatima postupaka i značenju rezultata jasno su mi priopćene.	326. 5 (5 – 5)	327. 5 (4 – 5)	328. 5 (4 – 5)	329. 5 (4 , 5 0 – 5	330. 4 (4 – 4 , 5 0)

)	
331. Upućen/a sam u tijek poslije pretrage, mogućim nuspojavama.	332. 5 (5 – 5)	333. 5 (4 – 5)	334. 5 (4 – 5)	335. 4 (3 – 4 , 5 0)	336. 5 (5 – 5)
337. Usmene informacije koje sam dobio/la prije pretrage od zdr. osoblja utjecale su na smanjenje nelagode od pretrage.	338. 5 (4,5 0 – 5)	339. 5 (4 – 5)	340. 5 (4 – 5)	341. 5 (4 – 5)	342. 5 (4 , 5 0 – 5)
343. Zadovoljan/a sam komunikacijom s medicinskom sestrom/tehničarom.	344. 5 (5 – 5)	345. 5 (5 – 5)	346. 5 (5 – 5)	347. 5 (4 , 5 0 – 5)	348. 5 (5 – 5)
349. Zadovoljan/a sam pristupom, znanjem i profesionalnošću prije, za vrijeme i poslije pretrage.	350. 5 (5 – 5)	351. 5 (5 – 5)	352. 5 (5 – 5)	353. 5 (4 , 5 0 – 5)	354. 5 (4 , 5 0 – 5)
355. Prije dolaska na pretragu znao/la sam kod kojih stanja se i kako pretraga izvodi.	356. 5 (5 – 5)	357. 5 (5 – 5)	358. 5 (3 – 5)	359. 4 (3 , 5 0 – 4 , 5)	360. 5 (4 , 5 0 – 5)

				0)
--	--	--	--	---	---

361. *Kruskal-Wallis test

362.

363. Većina ispitanika uglavnom se slaže s navedenim tvrdnjama o pisanoj pripremljenosti za radiološke pretrage (Tablica 6).

364.

365.

366.

367.

368. Tablica 6. Rezultati analize svih ispitanika o pisanoj pripremljenosti za radiološke pretrage

369.	370. Broj (%) ispitanika				
371.	372	373	374	375	376
	. 1	. 2	. 3	. 4	. 5
377. Medicinsko osoblje osiguralo je pisane informacije povezane s pretragom i pripremom za pretragu.	378	379	380	381	382
	. 8	. 2	. 5	. 1	. 2
	/	/	/	0	5
	5	5	5	/	/
	0	0	0	5	5
				0	0
383. Pisane informacije koje sam dobio/la povezane s pretragom razumljivo su i jasno pisane.	384	385	386	387	388
	. 7	. 1	. 6	. 1	. 2
	/	/	/	1	5
	5	5	5	/	/
	0	0	0	5	5
				0	0
389. Medicinska sestra/tehničar uputio/la me na dodatne izvore pisanih informacija povezanih s pretragom.	390	391	392	393	394
	. 1	. 2	. 8	. 1	. 1
	0	/	/	1	9
	/	5	5	/	/
	5	0	0	5	5
	0			0	0
395. Medicinska sestra/tehničar komunicira e-mailom.	396	397	398	399	400
	. 8	. 2	. 9	. 1	. 2
	/	/	/	0	1
	5	5	5	/	/
	0	0	0	5	5
				0	0
401. Pisane informacije koje sam	402	403	404	405	406

dobio/la prije pretrage utjecale su na smanjenje osjećaja nelagode kod pretrage.	6/5 0	0/5 0	11/ 5 0	9/5 0	24/ 5 0
--	----------	----------	---------------	----------	---------------

407. 1 – u potpunosti se ne slažem; 2 – uglavnom se ne slažem; 3 – niti se slažem, niti se ne slažem; 4 – uglavnom se slažem; 5 – u potpunosti se slažem

408.

409. Ispitanici ženskog spola značajnije se manje slažu ili se čak ne slažu s tvrdnjama: medicinsko osoblje osiguralo je pisane informacije povezane s pretragom i pripremom za pretragu (Mann-Whitney U test, $p = 0,02$), pisane informacije koje sam dobio/la povezane s radiološkom pretragom razumljivo su i jasno pisane (Mann-Whitney U test, $p = 0,03$), medicinska sestra/tehničar komunicira e-mailom (Mann-Whitney U test, $p = 0,05$), pisane informacije koje sam dobio/la prije pretrage utjecale su na smanjenje osjećaja nelagode kod pretrage (Mann-Whitney U test, $p = 0,02$) od ispitanika muškog spola (Tablica 7).

410.

411.

412.

413.

414.

415. Tablica 7. Pisana pripremljenost s obzirom na spol

416. Pisana pripremljenost	417. Spol ispitanika	
	418. Medijan (interkvartilni raspon)	
	419. Muški	420. Ženski
421. Medicinsko osoblje osiguralo je pisane informacije povezane s pretragom i pripremom za pretragu.	422. 5 (4 – 5)	423. 4 (2,50 – 5)
424. Pisane informacije koje sam dobio/la povezane s pretragom razumljivo su i jasno pisane.	425. 5 (4 – 5)	426. 4 (3 – 5)
427. Medicinska sestra/tehničar uputio/la me na dodatne izvore pisanih informacija povezanih s pretragom.	428. 4 (4 – 5)	429. 3 (1,50 – 5)

430. Medicinska sestra/tehničar komunicira e-mailom.	431. 4,50 (4 – 5)	432. 3 ,50 (1 – 5)
433. Pisane informacije koje sam dobio/la prije pretrage utjecale su na smanjenje osjećaja nelagode kod pretrage.	434. 5 (4 – 5)	435. 3 ,50 (3 – 5)

436. *Mann-Whitney U test

437. Ispitanici u dobnoj skupini 43 – 56 godina uglavnom i u potpunosti slažu se s tvrdnjama o pisanoj pripremljenosti, dok su ispitanici iz dobnih skupina 29 – 42, 57 – 70 i 71 – 84 uglavnom neodlučni oko pisane pripremljenosti za radiološke pretrage (Tablica 8).

438. Tablica 8. Pisana pripremljenost s obzirom na dob ispitanika

439. Pisana pripremljenost	440. Dob ispitanika			
	441. Medijan (interkvartilni raspon)	443.	444.	445.
	442. 29 – 42	43 – 5 6	57 – 7 0	71 – 8 4
446. Medicinsko osoblje osiguralo je pisane informacije povezane s pretragom i pripremom za pretragu.	447. 5 (3 – 5)	448. 4 (3 – 5)	449. 4,50 (3 – 5)	450. 4 (1 – 5)
451. Pisane informacije koje sam dobio/la povezane s pretragom razumljivo su i jasno pisane.	452. 5 (3,50 – 5)	453. 4,50 (3,50 – 5)	454. 4 (3 – 5)	455. 4 (1 – 5)
456. Medicinska sestra/tehničar uputio/la me na dodatne izvore pisanih informacija povezanih s pretragom.	457. 4 (1,50 – 4)	458. 4,50 (3 – 5)	459. 4 (3 – 5)	460. 3 (1 – 5)
461. Medicinska sestra/tehničar komunicira e-mailom.	462. 4 (3 – 4)	463. 5 (3,50 – 5)	464. 3 (3 – 5)	465. 5 (2,50 – 5)
466. Pisane informacije koje sam dobio/la prije pretrage utjecale su na smanjenje osjećaja nelagode kod pretrage.	467. 5 (4,50 – 5)	468. 4,50 (3 – 5)	469. 4 (3 – 5)	470. 4 (1 – 5)

		5)		
--	--	----	--	--

471. *Kruskal-Wallis test

472.

473. Ispitanici sa završenom višom i visokom stručnom spremom te poslijediplomskim studijem neodlučni su ili se uglavnom slažu s navedenim tvrdnjama, za razliku od ispitanika sa završenom osnovnom školom koji se u potpunosti slažu s navedenim tvrdnjama (Tablica 9).

474. Tablica 9. Pisana pripremljenost s obzirom na razinu obrazovanja

475. Pisana pripremljenost	476. Razina obrazovanja				
	477. Medijan (interkvartilni raspon)				
	478. OŠ	479. SSS	480. V	481. VSS	482. PD
483. Medicinsko osoblje osiguralo je pisane informacije povezane s pretragom i pripremom za pretragu.	484. 5 (1,50 – 5)	485. 5 (3,50 – 5)	480. 48 (36,4 – 60)	487. 4 (2,50 – 4)	488. 4,50 (4 – 5)
489. Pisane informacije koje sam dobio/la povezane s pretragom razumljivo su i jasno pisane.	490. 5 (1,50 – 5)	491. 5 (4 – 5)	489. 49 (32,4 – 64)	493. 4 (3 – 4)	494. 4,50 (4 – 5)
495. Medicinska sestra/tehničar uputio/la me na dodatne izvore pisanih informacija povezanih s pretragom.	496. 5 (1 – 5)	497. 4 (3 – 5)	490. 49 (32,4 – 64)	499. 3 (2 – 3)	500. 3 (1 – 5)
501. Medicinska sestra/tehničar komunicira e-mailom.	502. 5 (2 – 5)	503. 4 (3 – 5)	501. 50 (32,4 – 64)	505. 3 (2 – 4)	506. 3 (1 – 5)

)		5 0 – 4))
507. Pisane informacije koje sam dobio/la prije pretrage utjecale su na smanjenje osjećaja nelagode kod pretrage.	508. 5 (2 – 5)	509. 4 (3 5 0 – 5)	51 0. 4	511. 3 (3 – 3 5 0)	512. 5 (5 – 5)

513. *Kruskal-Wallis test; OŠ – osnovna škola, SSS – srednja stručna sprema, VŠS – viša stručna sprema, VSS – visoka stručna sprema, PD – poslijediplomski studij

514. Ispitanici koji su prethodno bili na 4 i više radioloških pretraga u potpunosti se ne slažu ili su neodlučni oko tvrdnje: Medicinska sestra/tehničar komunicira e-mailom (Kruskal-Wallis test, $p = 0,01$) (Tablica 10).

515.

516.

517.

518.

519.

520.

521. Tablica 10. Pisana pripremljenost s obzirom na broj prethodnih radioloških pretraga

522. Pisana pripremljenost	523. Broj prethodnih radioloških pretraga				
	524. Medijan (interkvartilni raspon)				
	525. 0	526. 1 – 3	527. 4 – 7	528. 8 – 1 1	529. 12 – 1 5
530. Medicinsko osoblje osiguralo je	531. 5 (4,50)	532. 4 (3	533. 5	534. 4	535. 4

pisane informacije povezane s pretragom i pripremom za pretragu.				(2 , 5 0 – 4 , 5 0)	(3 , 5 0 – 4 , 5 0)
536. Pisane informacije koje sam dobio/la povezane s pretragom razumljivo su i jasno pisane.	537. 5 (4 – 5)	538. 4 (3 – 5)	539. 5 (3, 50 – 5)	540. 4 (4 – 4 , 5 0)	541. 4 (2 , 5 0 – 4 , 5 0)
542. Medicinska sestra/tehničar uputio/la me na dodatne izvore pisanih informacija povezanih s pretragom.	543. 5 (4,50 – 5)	544. 4 (3 – 5)	545. 4 (1, 50 – 5)	546. 2 (1 , 5 0 – 2 , 5 0)	547. 4 (2 , 5 0 – 4)
548. Medicinska sestra/tehničar komunicira e-mailom.	549. 5 (4,50 – 5)	550. 5 (4 – 5)	551. 3 (1, 50 – 4, 50)	552. 1 (1 – 1 , 5 0)	553. 3 (3 – 3 , 5 0)
554. Pisane informacije koje sam dobio/la prije pretrage utjecale su na smanjenje osjećaja nelagode kod	555. 5 (4,50 – 5)	556. 4 (3 – 5)	557. 4 (3 – 5)	558. 3 (3 – 4)	559. 3 (2 – 4)

pretrage.					
-----------	--	--	--	--	--

560. *Kruskal-Wallis test

561. Većina je ispitanika u potpunosti dobro informirana o pripremi prije dijagnostičkog postupka (Tablica 11).

562.

563.

564.

565.

566.

567.

568.

569.

570.

571. Tablica 11. Rezultati analize svih ispitanika o pripremi prije dijagnostičkog postupka

572.	573. Broj (%) ispitanika				
	574 . 1	575 . 2	576 . 3	577 . 4	578 . 5
579. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage moram ponijeti medicinsku dokumentaciju.	580 . 0 / 5 0	581 . 0 / 5 0	582 . 0 / 5 0	583 . 3 / 5 0	584 . 4 / 7 5 0
585. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage ne jedem barem 4 sata prije zakazanog termina.	586 . 0 / 5 0	587 . 0 / 5 0	588 . 0 / 5 0	589 . 3 / 5 0	590 . 4 / 7 5 0
591. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage pijem samo vodu.	592 . 1 / 5	593 . 0 / 5	594 . 0 / 5	595 . 2 / 5	596 . 4 / 7 /

	0	0	0	0	5 0
597. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da 24 sata prije pretrage ne konzumiram alkohol, kofein, nikotin.	598 3 / 5 0	599 2 / 5 0	600 1 / 5 0	601 3 / 5 0	602 4 / 5 0
603. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da dan prije pretrage izbjegavam pojačanu tjelesnu aktivnost.	604 4 / 5 0	605 1 / 5 0	606 2 / 5 0	607 5 / 5 0	608 3 / 8 5 0

609.

610. Ispitanici muškog i ženskog spola u potpunosti se slažu s navedenim tvrdnjama o pripremi prije dijagnostičkog postupka te nema značajne razlike (Tablica 12).

611.

612.

613.

614.

615.

616.

617.

618.

619.

620. Tablica 12. Priprema prije dijagnostičkog postupka s obzirom na spol

621.	622. Spol ispitanika	
	623. Medijan (interkvartilni raspon)	
	624. Muški	625. Ženski
626. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage moram ponijeti medicinsku	627. 5 (5 – 5)	628. 5 (5 – 5)

dokumentaciju.		
629. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage ne jedem barem 4 sata prije zakazanog termina.	630. 5 (5 – 5)	631. 5 (5 – 5)
632. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage pijem samo vodu.	633. 5 (5 – 5)	634. 5 (5 – 5)
635. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da 24 sata prije pretrage ne konzumiram alkohol, kofein, nikotin.	636. 5 (5 – 5)	637. 5 (5 – 5)
638. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da dan prije pretrage izbjegavam pojačanu tjelesnu aktivnost.	639. 5 (5 – 5)	640. 5 (5 – 5)

641. *Mann-Whitney U test

642.

643. Ispitanici mlađe životne dobi (29 – 42 godine) značajno se manje slažu s tvrdnjom: medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da dan prije pretrage izbjegavam pojačanu tjelesnu aktivnost (Kruskal-Wallis test, $p = 0,04$) od starijih ispitanika (Tablica 13).

644.

645.

646.

647.

648.

649.

650.

651.

652. Tablica 13. Priprema prije dijagnostičkog postupka s obzirom na dob

653.	654. Dob ispitanika
------	---------------------

	655. Medijan (interkvartilni raspon)			
	656. 29 – 42	657. 43 – 56	658. 57 – 70	659. 71 – 84
660. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage moram ponijeti medicinsku dokumentaciju.	661. 5 (5 – 5)	662. 5 (5 – 5)	663. 5 (5 – 5)	664. 5 (5 – 5)
665. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage ne jedem barem 4 sata prije zakazanog termina.	666. 5 (5 – 5)	667. 5 (5 – 5)	668. 5 (5 – 5)	669. 5 (5 – 5)
670. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage pijem samo vodu.	671. 5 (5 – 5)	672. 5 (5 – 5)	673. 5 (5 – 5)	674. 5 (5 – 5)
675. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da 24 sata prije pretrage ne konzumiram alkohol, kofein, nikotin.	676. 5 (4,50 – 5)	677. 5 (5 – 5)	678. 5 (5 – 5)	679. 5 (3,50 – 5)
680. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da dan prije pretrage izbjegavam pojačanu tjelesnu aktivnost.	681. 4 (1,50 – 5)	682. 5 (5 – 5)	683. 5 (5 – 5)	684. 5 (3,50 – 5)

685. *Kruskal-Wallis test

686.

687. Ispitanici sa završenom višom i visokom stručnom spremom te oni s poslijediplomskim studijem značajnije se manje slažu s tvrdnjom: medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da dan prije pretrage izbjegavam pojačanu tjelesnu aktivnost (Kruskal-Wallis test, $p = 0,03$) (Tablica 14).

688.

689.

690.

691.

692.

693.

694.

695. Tablica 14. Priprema prije dijagnostičkog postupka s obzirom na razinu obrazovanja

696.	697. Razina obrazovanja				
699.	698. Medijan (interkvartilni raspon)				
	700. OŠ	701. SSS	702. VŠS	703. VSS	704. PD
705. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage moram ponijeti medicinsku dokumentaciju.	706. 5 (5 – 5)	707. 5 (5 – 5)	708. 4,50 (4 – 5)	709. 5 (5 – 5)	710. 5 (5 – 5)
711. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage ne jedem barem 4 sata prije zakazanog termina.	712. 5 (5 – 5)	713. 5 (5 – 5)	714. 5 (5 – 5)	715. 5 (5 – 5)	716. 5 (5 – 5)
717. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage pijem samo vodu.	718. 5 (5 – 5)	719. 5 (5 – 5)	720. 5 (5 – 5)	721. 5 (5 – 5)	722. 5 (5 – 5)
723. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da 24 sata prije pretrage ne konzumiram alkohol, kofein, nikotin.	724. 5 (5 – 5)	725. 5 (5 – 5)	726. 4 (3 – 5)	727. 5 (4 – 5)	728. 5 (5 – 5)
729. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da dan prije pretrage izbjegavam pojačanu tjelesnu aktivnost.	730. 5 (5 – 5)	731. 5 (5 – 5)	732. 4 (3 – 5)	733. 4 (4 – 5)	734. 3 (1 – 5)

735. * Kruskal-Wallis test

736.

737. Ispitanici koji su imali 12 i više prethodnih radioloških pretraga značajnije se manje slažu s tvrdnjom: Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage pijem samo vodu (Kruskal-Wallis test, $p = 0,05$) te se u potpunosti ne slažu s tvrdnjom: Medicinska

sestra/tehničar upoznao/la me da 24 sata prije pretrage ne konzumiram alkohol, kofein, nikotin [medijan (interkvartilni raspon) 1 (1 – 3)] (Tablica 15).

738.

739.

740.

741.

742.

743. Tablica 15. Priprema prije dijagnostičkog postupka s obzirom na broj prethodnih radioloških pretraga

744.	745. Broj prethodnih radioloških pretraga 746. Medijan (interkvartilni raspon)				
747.	748. 0	749. 1 – 3	750. 4 – 7	751. 8 – 1 1	752. 12 – 1 5
753. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage moram ponijeti medicinsku dokumentaciju.	754. 5 (5 – 5)	755. 5 (5 – 5)	756. 4,50 (4 – 5)	757. 5 (4, 5 0 – 5)	758. 5 (5 – 5)
759. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage ne jedem barem 4 sata prije zakazanog termina.	760. 5 (5 – 5)	761. 5 (5 – 5)	762. 5 (5 – 5)	763. 5 (4, 5 0 – 5)	764. 5 (5 – 5)
765. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da na dan pretrage pijem samo vodu.	766. 5 (5 – 5)	767. 5 (5 – 5)	768. 5 (5 – 5)	769. 5 (4, 5 0 –	770. 5 (3 – 5)

				5)	
771. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da 24 sata prije pretrage ne konzumiram alkohol, kofein, nikotin.	772. 5 (5 – 5)	773. 5 (5 – 5)	774. 5 (5 – 5)	775. 5 (4, 5 0 – 5)	776. 1 (1 – 3)
777. Medicinska sestra/tehničar upoznao/la me da dan prije pretrage izbjegavam pojačanu tjelesnu aktivnost.	778. 5 (5 – 5)	779. 5 (4 – 5)	780. 5 (5 – 5)	781. 4 (2, 5 0 – 4, 5 0)	782. 5 (3 – 5)

783. *Kruskal-Wallis test

784. Ispitanici muškog i ženskog spola podjednako dobro pripremljeni su za radiološki pregled (Tablica 16).

785.

786.

787.

788.

789.

790.

791.

792.

793. Tablica 16. Sestrinska provjera pripremljenost pacijenata s obzirom na spol

794.	795. Broj ispitanika 796. SPOL
------	-----------------------------------

		797. M uški	798. Ženski	799. Ukupno
800. Pacijent je razumio pozitivne i negativne aspekte radiološke pretrage	801 . D a	802. 2 1/22	803. 24/28	804. 45/50
	805 . N e	806. 1 /22	807. 4/28	808. 5/50
809. Pacijent je razumio koji će se postupci provoditi prije radiološke pretrage.	810 . D a	811. 2 1/22	812. 25/28	813. 46/50
	814 . N e	815. 1 /22	816. 3/28	817. 4/50
818. Pacijent je razumio mogućnost nastanka nuspojava.	819 . D a	820. 2 0/22	821. 24/28	822. 44/50
	823 . N e	824. 2 /22	825. 4/28	826. 6/50
827. Pacijent je na dan pretrage ponio svu medicinsku dokumentaciju.	828 . D a	829. 2 2/22	830. 27/28	831. 49/50
	832 . N e	833. 0	834. 1/28	835. 1/50
836. Pacijent je na dan pretrage došao natašte.	837 . D a	838. 2 2/22	839. 28/28	840. 50/50
	841 . N e	842. 0	843. 0	844. 0
845. Pacijent 24 sata prije pretrage nije konzumirao alkohol, kofein i nikotin.	846 . D a	847. 2 1/22	848. 27/28	849. 48/50
	850 . N e	851. 1 /22	852. 1/28	853. 2/50
854. Pacijent je dan prije pretrage izbjegavao pojačanu tjelesnu aktivnost.	855 . D a	856. 2 1/22	857. 28/28	858. 49/50
	859 . N e	860. 1 /22	861. 0	862. 1/50
863. Ukupno		864. 2 2	865. 28	866. 50

867. *Fisherov egzakti test

868. Ne postoji značajna razlika u pripremljenosti pacijenata s obzirom na dob (Tablica 17).

869.

870.

871.

872.

873.

874.

875.

876.

877.

878. Tablica 17. Sestrinska provjera pripreme pacijenta s obzirom na dob

879.		880. Broj ispitanika				
		881. DOB				
		882. 29 – 42	883. 43 – 56	884. 57 – 70	885. 71 – 84	886. Ukup n o
887. Pacijent je razumio pozitivne i negativne aspekte radiološke pretrage	8 8 8 . D	889. 7/7	890. 13/16	891. 17/18	892. 6/7	893. 43/48
	8 9 4 . N	895. 0/7	896. 3/16	897. 1/18	898. 1/7	899. 5/48
900. Pacijent je razumio koji će se postupci provoditi prije radiološke pretrage.	9 0 1 . D	902. 6/7	903. 15/16	904. 18/18	905. 6/7	906. 44/48

	9 0 7 .N	908. 1/7	909. 1/16	910. 1/18	911. 1/7	912. 4/48
913. Pacijent je razumio mogućnost nastanka nuspojava.	9 1 4 .D	915. 5/7	916. 15/16	917. 16/18	918. 6/7	919. 42/48
	9 2 0 .N	921. 2/7	922. 1/16	923. 2/18	924. 1/7	925. 6/48
926. Pacijent je na dan pretrage ponio svu medicinsku dokumentaciju.	9 2 7 .D	928. 7/7	929. 16/16	930. 18/18	931. 6/7	932. 47/48
	9 3 3 .N	934. 0/7	935. 0/16	936. 0/18	937. 1/7	938. 1/48
939. Pacijent je na dan pretrage došao natašte.	9 4 0 .D	941. 7/7	942. 16/16	943. 18/18	944. 7/7	945. 48/48
	9 4 6 .N	947. 0/7	948. 0/16	949. 0/18	950. 0/7	951. 0/48
952. Pacijent 24 sata prije pretrage nije konzumirao alkohol, kofein i nikotin.	9 5 3 .D	954. 7/7	955. 15/16	956. 18/18	957. 6/7	958. 46/48
	9 5	960. 0/7	961. 1/16	962. 0/18	963. 1/7	964. 2/48

	N					
965. Pacijent je dan prije pretrage izbjegavao pojačanu tjelesnu aktivnost.	966	967. 7/7	968. 16/16	969. 17/18	970. 7/7	971. 47/48
	972	973. 0/7	974. 0/16	975. 1/18	976. 0/7	977. 1/48
978. Ukupno		979. 7	980. 16	981. 18	982. 7	983. 48

984. *Fisherov egzaktni test

985. S obzirom na razinu obrazovanja ne postoji statistički značajna razlika u pripremi pacijenata za radiološke pretrage (Tablica 18).

986.

987.

988.

989.

990.

991.

992. Tablica 18. Sestrinska provjera pripreme pacijenta s obzirom na razinu obrazovanja

993.	994. Broj ispitanika					
	995. RAZINA OBRAZOVANJA					
	996. OŠ	997. SSS	998. VŠS	999. V S S	1000. PD	1001. Ukup n o

1002. Pacijent je razumio pozitivne i negativne aspekte radiološke pretrage	1030. D	1004 10 0 3 1 2	1005. 26/27	1006. 1/2	1007. 6 / 7	1008. 2/2	1009. 45/50
	1030. N	1011 2 / 1 2	1012. 1/27	1013. 1/2	1014. 1 / 7	1015. 0/2	1016. 5/50
1017. Pacijent je razumio koji će se postupci provoditi prije radiološke pretrage.	1038. D	1019 1 / 1 2	1020. 26/27	1021. 1/2	1022. 6 / 7	1023. 2/2	1024. 46/50
	1035. N	1026 1 / 1 2	1027. 1/27	1028. 1/2	1029. 1 / 7	1030. 0/2	1031. 4/50
1032. Pacijent je razumio mogućnost nastanka nuspojava.	1033. D	1034 1 / 1 2	1035. 24/27	1036. 1/2	1037. 7 / 7	1038. 1/2	1039. 44/50
	1040. N	1041 1 / 1 2	1042. 3/27	1043. 1/2	1044. 0 / 7	1045. 1/2	1046. 6/50
1047. Pacijent je na dan pretrage ponio svu medicinsku dokumentaciju.	1048. D	1049 1 / 1 2	1050. 27/27	1051. 2/2	1052. 7 / 7	1053. 2/2	1054. 49/50

	1 0 5 5 . N	1056 . 1 / 1 2	1057. 0/27	1058. 0/2	105 9. 0 / 7	10 60. 0/2	1061. 1/50
1062. Pacije nt je na dan pretrage došao natašte.	1 0 6 3 . D	1064 . 1 2 / 1 2	1065. 27/27	1066. 2/2	106 7. 7 / 7	10 68. 2/2	1069. 50/5 0
	1 0 7 0 . N	1071 . 0 / 1 2	1072. 0/27	1073. 0/2	107 4. 0 / 7	10 75. 0/2	1076. 0/50
1077. Pacije nt 24 sata prije pretrage nije konzumirao alkohol, kofein i nikotin.	1 0 7 8 . D	1079 . 1 1 / 1 2	1080. 26/27	1081. 2/2	108 2. 7 / 7	10 83. 2/2	1084. 48/5 0
	1 0 8 5 . N	1086 . 1 / 1 2	1087. 1/27	1088. 0/2	108 9. 0 / 7	10 90. 0/2	1091. 2/50
1092. Pacije nt je dan prije pretrage izbjegavao pojačanu tjelesnu aktivnost.	1 0 9 3 . D	1094 . 1 2 / 1 2	1095. 26/27	1096. 2/2	109 7. 7 / 7	10 98. 2/2	1099. 49/5 0
	1 0 0 0 . N	1101 . 0 / 1 2	1102. 1/27	1103. 0/2	110 4. 0 / 7	11 05. 0/2	1106. 1/50
1107. Ukupno		1108	1109.	1110.	111	11	1113.

	12	27	2	7	2	50
--	----	----	---	---	---	----

1114. *Fisherov egzaktni test

1115. Neovisno o broju prethodnih radioloških pretraga, ispitanici su dobro pripremljeni za novu pretragu (Tablica 19).

1116.

1117.

1118. Tablica 19. Sestrinska provjera pripreme pacijenta s obzirom na broj prethodnih radioloških pretraga

1119.		1120. Broj ispitanika					
		1121. BROJ PRETHODNIH PRETRAGA			1127. RADILOŠKIH		
		1122.	1123.	1124.	1125.	1126.	1127.
		0	1-3	4-7	8	11	Ukupno
1128. Pacijent je razumio pozitivne i negativne aspekte radiološke pretrage	1						1135
	1	1130			113		4
	2	8	1131.	1132.	3.	11	5
	9	/	19/21	13/15	/	34.	/
	D	8			3	3/3	5
							0
	1						1142
	1	1137			114		5/
	3	0	1138.	1139.	0.	11	5
	6	/	2/21	2/15	/	41.	0
	N	8			3	0/3	
1143. Pacijent je razumio koji će se postupci provoditi prije radiološke pretrage.	1						1150
	1	1145			114		4
	4	8	1146.	1147.	8.	11	6
	4	/	20/21	13/15	/	49.	/
	D	8			3	2/3	5
							0
	1	1152	1153.	1154.	115	11	1157
	1	0	1/21	2/15	5.	56.	4/
	5	/			/	1/3	5
	1	8			3		0

	N						
1158. Pacijent je razumio mogućnost nastanka nuspojava.	1159 D	1160 8 / 8	1161. 19/21	1162. 12/15	1163. 2 / 3	1164. 3/3	1165 4 / 5 0
	1166 N	1167 0 / 8	1168. 2/21	1169. 3/15	1170. 1 / 3	1171. 0/3	1172 6/5 0
1173. Pacijent je na dan pretrage ponio svu medicinsku dokumentaciju.	1174 D	1175 7 / 8	1176. 21/21	1177. 15/15	1178. 3 / 3	1179. 3/3	1180 4 / 5 0
	1181 N	1182 1 / 8	1183. 0/21	1184. 0/15	1185. 0 / 3	1186. 0/3	1187 1/5 0
1188. Pacijent je na dan pretrage došao natašte.	1189 D	1190 8 / 8	1191. 21/21	1192. 15/15	1193. 3 / 3	1194. 3/3	1195 5 / 5 0
	1196 N	1197 0 / 8	1198. 0/21	1199. 0/15	1200. 0 / 3	1201. 0/3	1202 0/5 0
1203. Pacijent 24 sata prije pretrage nije konzumirao alkohol,	1204 D	1205 8 / 8	1206. 20/21	1207. 15/15	1208. 3 / 3	1209. 2/3	1210 4 / 5 0

kofein nikotin.	1						
	2						
	1	1212			121		1217
	1	. 0	1213.	1214.	5. 0	12	. 2/
	1	/	1/21	0/15	/	16.	5
	.	8			3	1/3	0
	N						
1218. Pacije nt je dan prije pretrage izbjegavao pojačanu tjelesnu aktivnost.	1						1225
	2						. 4
	1	1220			122	12	. 9
	9	. 8	1221.	1222.	3. 3	24.	/
	9	/	21/21	15/15	/	2/3	5
	.	8			3		0
	D						
	1						
	2						
	2	1227			123		1232
	6	. 0	1228.	1229.	0. 0	12	. 1/
	6	/	0/21	0/15	/	31.	5
	.	8			3	1/3	0
	N						
1233. Ukupno		1234	1235.	1236.	123	12	1239
		. 8	21	15	7. 3	38.	. 5
						3	0

1240. *Fisherov egzaktni test

1241.

1242.

1243.

5. RASPRAVA

1244. U istraživanju je sudjelovalo 50 ispitanika, od čega su 22 muškarca i 28 žena u dobi od 29 do 83 godine. Medijan dobi iznosio je 59 godina (interkvartilnog raspona od 47 do 68). Od ukupno 50 ispitanika, njih 27 ima završenu srednju školu te je 26 ispitanika u mirovini. Najveći broj ispitanika, njih 21, već je prethodno imao jednu do tri radiološke pretrage.

1245. Većina ispitanika uglavnom se u potpunosti slaže s navedenim tvrdnjama o usmenoj informiranosti za radiološku pretragu. Najveći dio ispitanika (43 od 50) u potpunosti se slaže s tvrdnjom kako su usmeno informirani o tijeku i opsegu radiološke pretrage. Istraživanje provedeno u Švedskoj pokazalo je kako su ispitanici bili u najvećoj mjeri

uglavnom, odnosno u potpunosti zadovoljni s informacijama dobivenim prije pretrage i to njih 36 (78 %). Nitko od ispitanika nije znao jako mnogo o samoj pretrazi prije njena izvođenja, a samo dva ispitanika (4 %) znala su mnogo o načinu izvođenja pretrage (9). Dok se u ovom istraživanju 37 od 50 ispitanika u potpunosti slaže kako su prije pretrage znali kod kojih stanja se pretraga obavlja i način njezina izvođenja.

1246. Mišljenja ispitanika s obzirom na spol uglavnom su podjednaka, ali je pronađena značajna razlika u tvrdnjama: Informiran/a sam o postupcima koji će se primjenjivati prije radiološke pretrage te zadovoljan/a sam komunikacijom s medicinskom sestrom/tehničarom prilikom čega se žene nešto manje slažu s navedenim tvrdnjama od muškaraca. Istraživanje provedeno u Švedskoj pokazalo je kako je 46 (100 %) ispitanika bilo uglavnom, odnosno u potpunosti zadovoljno s komunikacijom od strane medicinskih sestara (9).

1247. Ispitanici sa završenom višom i visokom stručnom spremom te poslijediplomskim studijem značajnije se manje slažu s tvrdnjama kako ih je medicinska sestra/tehničar ispitala o njihovim navikama te upućenosti o tijeku poslije pretrage i mogućim nuspojavama u odnosu na ispitanike sa završenom osnovnom i srednjom školom. Među ispitanicima prevladavaju oni sa završenom osnovnom i srednjom školom (39/50), a samo 11 sa završenom višom, visokom školom i poslijediplomskim studijem. Istraživanje provedeno u Hong Kongu pokazalo je kako je razina obrazovanja značajno utjecala na znanje o količini zračenja kojem su izloženi, čak 84 % ispitanika nisu mislila da su izloženi zračenju kod kuće i u zrakoplovu, ali je 77,6 % ispitanika svjesno kako su tijekom snimanja CT-a izloženi zračenju (10).

1248. Razdioba ispitanika o pisanoj pripremljenosti razlikovala se s obzirom na spol, pri čemu se žene manje slažu ili ne slažu da su im osigurane pisane upute o pretrazi i pripremi za pretragu te kako su te upute razumljive. Muškarci su se izjasnili kako su pisane informacije koje su dobili prije snimanja utjecale na smanjenje osjećaja nelagode tijekom pretrage. U istraživanju provedenom u Švedskoj 11 od 45 ispitanika navelo je kako je nelagoda najviše uzrokovana fizičkim faktorima kao što su podignute ruke te ležaj CT aparata, a od emocionalnih faktora osjećaj anksioznosti i klaustrofobija (9).

1249. U provedenom istraživanju uočeno je kako se ispitanici mlađe životne dobi te višeg stupnja obrazovanja značajno manje slažu s tvrdnjom da ih je medicinska sestra upozorila na izbjegavanje pojačane tjelesne aktivnosti dan prije pretrage. Ova statistička

značajnost ukazuje na važnost holističkog pristupa svakom pacijentu, odnosno medicinska sestra mora svakog pacijenta promatrati kao individuu s njegovim fizičkim i emocionalnim osobinama.

1250. Sestrinska provjera pripremljenosti pacijenata s obzirom na spol, dob, razinu obrazovanja i broj prethodnih radioloških pretraga ukazuje na dobru pripremljenost za pretragu, što ukazuje na dobro znanje i razumijevanje uputa dobivenih od strane medicinske sestre. Istraživanjem provedenim na sličnu temu uočeno je kako više od polovine ispitanika, njih čak 52 % nije imalo nikakvih spoznaja o snimanju, a 46 % nije znalo kakav je tijek snimanja. Sve to ukazuje na slabo znanje i pripremljenost pacijenata za pretragu (11).

1251.

1252.

1253.

1254.

1255.

1256.

1257.

1258.

1259.

1260.

6. ZAKLJUČAK:

1261. Temeljem provedenog istraživanja i dobivenih rezultata mogu se izvesti sljedeći zaključci:

- Najveći dio ispitanika u potpunosti se slaže s tvrdnjom kako su usmeno informirani o tijeku i opsegu radiološke pretrage.
- Najviše ispitanika u potpunosti se slaže kako su prije pretrage znali kod kojih stanja se pretraga obavlja i način njezina izvođenja.

- Žene se nešto manje slažu s time da su informirane o postupcima koji će se primjenjivati prije radiološke pretrage te da su zadovoljne komunikacijom s medicinskom sestrom u odnosu na muškarce.
- Ispitanici sa završenom višom i visokom stručnom spremom te poslijediplomskim studijem značajnije se manje slažu s tvrdnjama kako ih je medicinska sestra ispitala o navikama te upućenosti o tijeku poslije pretrage i mogućim nuspojavama u odnosu na ispitanike sa završenom osnovnom i srednjom školom.
- Žene se manje slažu da su im osigurane pisane upute o pretrazi i pripremi za pretragu te kako su te upute razumljive.
- Muškarci su se izjasnili kako su pisane informacije koje su dobili prije snimanja utjecale na smanjenje osjećaja nelagode tijekom pretrage.
- Ispitanici mlađe životne dobi te višeg stupnja obrazovanja značajno se manje slažu s tvrdnjom da ih je medicinska sestra upozorila na izbjegavanje pojačane tjelesne aktivnosti dan prije pretrage.
- Sestrinska provjera pripremljenosti pacijenata s obzirom na spol, dob, razinu obrazovanja i broj prethodnih radioloških pretraga ukazuje na dobru pripremljenost za pretragu.

1262.

1263.

1264.

1265.

7. SAŽETAK:

1266. **Cilj istraživanja:** Ciljevi završnog rada su ispitati informiranost i pripremljenost pacijenata za radiološku pretragu te ispitati postoji li razlika u pripremljenosti s obzirom na: spol, dob, obrazovanje te iskustvo u obavljanju radioloških pretraga.

1267. **Nacrt studije:** Istraživanje će biti ustrojeno kao presječno istraživanje.

1268. **Ispitanici i metode:** Istraživanje se provodilo u razdoblju od mjesec dana u Poliklinici Medikol. U ispitivanju je sudjelovalo 50 pacijenata. Kao instrument istraživanja koristio se anonimni anketni upitnik. Prvi dio upitnika čine demografski podaci i iskustvo u obavljanju radioloških pretraga. Drugi dio upitnika sadrži tvrdnje kojima se procjenjuje informiranost, pripremljenost, jasnost i zadovoljstvo dobivenim informacijama. Dodatak upitniku je procjena pacijentove pripremljenosti za pretragu koju kroz 7 parametara procjenjuje medicinska sestra.

1269. **Rezultati:** Najviše ispitanika u potpunosti se slaže kako su prije pretrage znali kako se pretraga obavlja i način njenog izvođenja. Muškarci su se izjasnili kako su pisane informacije koje su dobili prije snimanja utjecale na smanjenje nelagode tijekom pretrage. Žene se nešto manje slažu s time da su informirane o postupcima koji će se primjenjivati prije radiološke pretrage te su manje zadovoljne komunikacijom sa sestrom. Ispitanici mlađe životne dobi te višeg stupnja obrazovanja manje se slažu s tvrdnjom da ih je sestra upozorila na izbjegavanje pojačane tjelesne aktivnosti dan prije pretrage.

1270. **Zaključak:** Istraživanje je pokazalo kako su ispitanici dobro informirani i pripremljeni za pretrage. Žene su manje zadovoljne s komunikacijom, a mlađi i obrazovaniji ispitanici upozorenjem na izbjegavanje pojačane tjelesne aktivnosti dan prije pretrage.

1271.

1272. **KLJUČNE RIJEČI:** radiološke pretrage; informiranost; pacijent; priprema, medicinska sestra.

1273.

1274.

1275.

1276.

1277.

8. SUMMARY

1278. The importance of being informed and timely prepared for radiological examination in patients

1279. **Objectives.** The objective of the study was to examine knowledge and preparation of patients conducting radiological imaging and to determine whether there are differences considering patients sex, age, education and previous experience in radiological imaging.

1280. **Study design.** Cross-sectional study on one group of subjects.

1281. **Participants and methods.** The study was conducted during one month in Poliklinika Medikol. The study included 50 patients. The method of research was an anonymous questionnaire designed for this purpose. First part of the questionnaire is consisted of demographical data and previous experience in radiological imaging. Second part contains claims that estimate knowledge, preparation, clarity and satisfaction with given instructions. An addition to the questionnaire is nurses assessment of patients preparation for radiological imaging through seven parameters.

1282. **Results.** Most of respondents completely agreed that they knew how the radiological imaging is conducted. Written instructions that were given before the examination reduced discomfort during the examination in male respondents. Women have agreed less with the claim that they have been given information regarding the examination and they are less satisfied with communication. Younger and more educated respondents disagreed less that they were warned to avoid strenous physical activity the day before the examination.

1283. **Conclusion.** Results show that respondents are well educated and prepared for radiological imaging. Results indicate that women are less satisfied with communication, as well as younger and more educated respondents are with recieved warnings regarding avoiding strenous physical activity the day before the examination.

1284.

1285. **KEY WORDS.** Radiological imaging; knowledge; patient; preparation, nurse.

1286.

1287.

1288.

1289.

9. LITERATURA

1290. 1. Semnic R. CT toraksa i abdomena. 1. izd. Novi Sad: Institut za Onkologiju, Sremska Kamenica; 2005.

1291. 2. Balenović A, Šamija M, Dobrila-Dintinjana R, Grbac-Ivanković S. PET/CT klinička primjena. 1.izd. Rijeka: Markulin d.o.o.; 2013.
1292. 3. Schub T, Pravikoff D. Computed tomography (CT) scanning: assisting with. CINAHL Nursing Guide. 2016; 151–5.
1293. 4. Prlić N. Zdravstvena njega-opća. 1.izd. Zagreb: Školska knjiga; 2014.
1294. 5. Psihološka udruga za istraživanje, educiranje i savjetovanje- Istraži Me. Psihološka priprema za medicinske postupke. Dostupno na adresi: www.istrazime.com/zdravstvena-psihologija/psiholoska-priprema-za-medicinske-postupke/ Datum pristupa: 08.06.2017.
1295. 6. Petz B. Osnovne statističke metode za nematematičare. 5.izd. Zagreb: Naklada Slap; 2004.
1296. 7. Benšić M, Šuvak N. Primijenjena statistika. 1. izd. Osijek: Sveučilište J.J. Strossmayera, Odjel za matematiku; 2013.
1297. 8. Ivanković D i sur. Osnove statističke analize za medicinare. Zagreb: Medicinski fakultete Sveučilišta u Zagrebu; 1998.
1298. 9. Andersson C, Johansson B, Wassberg C, Johansson S, Sundin A, Ahlstrom H. Assessment of Whether Patients' Knowledge, Satisfaction, and Experience Regarding Their 18F-Fluoride PET/CT Examination Affects Image Quality. J Nucl Med Technol. 2016; 44: 21–25.
1299. 10. Sin H, Wong CS, Huang B, Yiu K, Wong W, Chu YCT. Assessing local patients' knowledge and awareness of radiation dose and risks associated with medical imaging: A questionnaire study. J Med Imaging Radiat Oncol. 2013; 57: 38–44.
1300. 11. Andersson C, Johansson B, Wassberg C, Johansson S, Ahlström H, Wikehult B. Patient Experience of an 18F-FDG-PET/CT examination: Need for improvements in patient care. J Radiol Nurs. 2015;34:100–8.

1301.

10. ŽIVOTOPIS

1302. **Ime i prezime:** Valentina Dević Ileš

1303. **Datum i mjesto rođenja:** 5. srpnja 1984., Osijek

1304. **Adresa:** Matije Gupca 69, Darda

1305. **Telefon:** 098/501 822

1306. **E-mail:** vdevic84@hotmail.com

1307. Obrazovanje:

1308. 1991. – 1999. g. Osnovna škola Tin Ujević, Osijek

1309. 1999. – 2003. g. Srednja medicinska škola, Osijek

1310. 2013. – 2017. g. Sveučilište J.J. Strossmayera, Medicinski fakultet Osijek

1311. Radno iskustvo:

1312. 2004. – 2005. g. Klinički bolnički centar Osijek, pripravnički staž

1313. 2005. – 2008. g. Obiteljski dom za starije i nemoćne Atrij, Darda

1314. 2008. – 2010. g. Poliklinika Sunce, Osijek

1315. 2011. – danas Poliklinika Medikol, Osijek

1316. Dodatni podaci:

1317. Član Hrvatske komore medicinskih sestara (HKMS)

1318.

1319.

1320.

1321.